

Роза Попова

По случай чествването ѝ на 15 май . 1926 година.

Това е едно име, което най-много се повтаря у насъ — рѣдко щастлива артистка, на която името се мѣлви и пише при всѣки по-важенъ случай на нашето културно развитие. Не е само великия ѝ патриотизъмъ, ни „златния гласъ“ на Сара Бернардъ“, ни „неоповторимата ѝ загадъчна усмивка“, ни „заразяващата детска палавостъ“, ни „гълбинния ѝ драматизъмъ“, съ който тъй мощно е очаровала българското сърце“, а е и нейната *голяма интелектуална личностъ*.

Кой не помни нейнитѣ детски драмички, играни навсѣкжде отъ преди 28 години, съ които е искала да запознае и подготви подрастващето поколение за бъдеща публика, тогазъ, когато се е гледало тъй зле на театъра.

Въ кой градъ, въ кое село не е играна нейната прекрасна драматическа поема — „Презъ бунта“, печатана въ „Български прегледъ“ презъ 1900 год., която и до сега остава въ нашата литература цѣненъ перлъ, по своята етична замисль, ритмусъ и езиковъ стилъ?

Кой не помни нейнитѣ *божествени рецитации* на безсмъртнитѣ трагици Есхилъ, Софокълъ и Еврипидъ, и то въ онова време, когато висшата литература бѣ тера инкогнита за насъ, време безъ система, безъ пжтъ. безъ литературенъ вкусъ — преди повече отъ четвъртъ вѣкъ? Артистката е изнасяла тия произведения откъслечно, по липса на пълни преводи, освенъ „Медея“, отпосле заменена съ тая на Легуве, и то по технически неудобства, както тя казваше въ своето резюме,

Кой не помни нейното *отчаяно пионерство* на скандинавскитѣ драматурзи, и въобще на модерната (не модната) драма, защото тя *никога не се е лансирала въ временнитѣ сензации*? Цѣлата ѝ дей-